

WOJEWODA ŚLĄSKI

Katowice, 29 czerwca 2022 r.

RWXII.805.34.4.2021

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Nieodpłatna pomoc prawna, nieodpłatne poradnictwo obywatelskie oraz edukacja prawna

Umowa przekazania dotacji celowej nr 5/2020/NPP z 14.02.2020 r.

**ŚLĄSKI URZĄD WOJEWÓDZKI
w KATOWICACH
ul. Jagiellońska 25
40-032 Katowice**

I. Dane organizacyjne przeprowadzenia kontroli

Zakres kontroli:	Wykorzystanie środków dotacji z budżetu państwa na realizację zadań nałożonych ustawą z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej (Dz.U. 2015 poz. 1255 ze zm.; dalej: ustawa npp), przekazanych umową nr 5/2020/NPP z 14 lutego 2020 r.; ocena realizacji w 2020 roku zadania zleconego z zakresu administracji rządowej polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej.
Jednostka kontrolowana:	powiat cieszyński, Starostwo Powiatowe w Cieszynie
Okres objęty kontrolą:	1 stycznia 2020 r. – 31 grudnia 2020 r.
Zespół kontrolujący i numer upoważnienia:	Jarosław Stałęga – starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Rozwoju i Współpracy Terytorialnej Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach (kierownik zespołu); upoważnienie nr 68/2021 Magdalena Wienczek – inspektor wojewódzki w Wydziale Rozwoju i Współpracy Terytorialnej Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach; upoważnienie nr 68/2021
Podstawa prawna przeprowadzenia kontroli:	1. Art. 6 ust. 4 pkt 4 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. 2011 Nr 185 poz. 1092 ze zm.), 2. Art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej (Dz.U. 2015 poz. 1255 ze zm.), 3. Art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz.U. 2009 Nr 31 poz. 206 ze zm.), 4. Art. 175 ust. 1 pkt 2 i 3 oraz ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. 2009 Nr 157 poz. 1240 ze zm.), 5. § 7 umowy nr 5/2020/NPP z 14 lutego 2020 r. o przekazanie dotacji celowej z budżetu państwa na finansowanie nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej w 2020 r. zawartej pomiędzy skarbem państwa (województwem śląskim) a powiatem cieszyńskim.
Termin kontroli:	15-17 listopada 2021 r.

II. Ocena ogólna do zakresu skontrolowanej działalności

Ocena ogólna:	Ocenia się pozytywnie, pomimo stwierdzonych uchybień, wykorzystanie dotacji celowej z budżetu państwa na finansowanie nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa i edukacji prawnej w 2020 r. przekazanej umową nr 5/2020/NPP z 14 lutego 2020 r. o przekazanie dotacji celowej z budżetu państwa na finansowanie nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej w 2020 r.
Komórka wykonująca zadania z zakresu objętego kontrolą:	Starosta Powiatu Cieszyńskiego Skarbnik Powiatu Cieszyńskiego Wydział Finansowy, Starostwo Powiatowe w Cieszynie W zakresie merytorycznym za realizację zadań wynikających z ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej odpowiadał Wydział Organizacyjny, Starostwo Powiatowe w Cieszynie
Ustalenia stanowiące podstawę do oceny:	Ocena ogólna wynika z ocen cząstkowych obszarów objętych kontrolą: a) pozytywna pomimo uchybień obszaru A. Porozumienie z gminami b) pozytywna pomimo uchybień obszaru B. Współpraca z NGO c) pozytywna pomimo uchybień obszaru C. Porozumienia ORA, OiRP d) pozytywna obszaru D. Kontrole e) pozytywna obszaru E. Rozliczenie i ewidencja księgowa f) pozytywna pomimo uchybień obszaru F. .Wydatki g) Brak oceny dla obszaru G. Zmiany umowy – brak działań w obszarze.
Osoby odpowiedzialne za wykonywanie zadań z danego zakresu kontroli w przypadku stwierdzonych nieprawidłowości	Nieprawidłowości nie stwierdzono.

III. Oceny cząstkowe skontrolowanej działalności do badanego obszaru ze wskazaniem ustaleń, na których zostały oparte

A. Obszar kontroli: Realizowanie zadania w porozumieniu z gminami

Ocena cząstkowa obszaru: Działania podejmowane przez jednostkę w przedmiotowym zakresie pod względem kryterium legalności i rzetelności – ocena pozytywna pomimo uchybień.

Komórka wykonująca zadania z obszaru objętego kontrolą: Wydział Organizacyjny, Starostwo Powiatowe w Cieszynie

Ustalenia stanowiące podstawę do oceny: Na podstawie art. 9 ust. 1 ustawy npp powiat cieszyński zawarł porozumienia dotyczące realizacji zadań wynikających z ustawy npp z następującymi gminami:

- gmina Brenna – porozumienie nr WO.031.1.12.2018 z dnia 8 października 2018 r.,
- gmina Chybie – porozumienie nr WO.031.1.6.2018 z dnia 8 października 2018 r.,
- gmina Golezów – porozumienie nr WO.031.1.9.2018 z dnia 8 października 2018 r.,
- gmina Hażlach – porozumienie nr WO.031.1.7.2018 z dnia 8 października 2018 r.,
- gmina Istebna – porozumienie nr WO.031.1.6.2019 z dnia 1 października 2019 r.,
- gmina Skoczów – porozumienie nr WO.031.1.10.2018 z dnia 8 października 2018 r.,
- gmina Wisła – porozumienie nr WO.031.1.11.2018 z dnia 8 października 2018 r.,
- gmina Zebrzydowice – porozumienie nr WO.031.1.8.2018 z dnia 8 października 2018 r.

Na potrzeby realizacji zadań wynikających z ustawy npp powiat cieszyński zawarł także umowę użyczenia z:

- Zespołem Zakładów Opieki Zdrowotnej w Cieszynie (gmina Cieszyn) – umowa nr WO.032.416.2018 z dnia 8 października 2018 r.,

a więc z podmiotem, który nie jest gminą w rozumieniu art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 1990 nr 16 poz. 95 ze zm.), co zespół kontrolujący uznaje za uchybienie.

Wszystkie porozumienia z gminami oraz umowa użyczenia z ZZOZ w Cieszynie zostały zawarte na czas nieokreślony z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2019 r. (w przypadku gminy Istebna – od 1 stycznia 2020 r.). Do końca 2020 r. żadne z porozumień nie zostało rozwiązane, natomiast umowa użyczenia z ZZOZ w Cieszynie została wypowiedziana z końcem 2020 r. przez starostę cieszyńskiego (pismo nr WO.032.416.2018 z dnia 8 października 2020 r.) w związku z planowanym przeniesieniem punktu do budynku Starostwa Powiatowego w Cieszynie (ul. Bobrecka 29) od początku 2021 r.

Zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy npp wszystkie porozumienia z gminami oraz umowa użyczenia z ZZOZ w Cieszynie określały prawidłowo dni i godziny dyżurów (pkt 1 lit. a artykułu jw.), rodzaj dyżuru (lit. b), rodzaj podmiotu prowadzącego dyżury (lit. c), adresy lokali, w których usytuowano punkty (lit. e), a także zasady współpracy w zakresie zapewnienia warunków lokalowych i urządzeń technicznych (pkt 2). Strony porozumień i umowy użyczenia zdecydowały o nieokreślaniu specjalizacji dyżurów w punktach (pkt 1 lit. d).

Do końca 2020 r. strony porozumień i umowy użyczenia zawarły łącznie 18 aneksów do wcześniejszych postanowień, w tym¹:

- 2 aneksy dotyczyły zmiany lokalizacji punktu (Brenna aneks nr 1/2019 z 18.03.2019, Hażlach aneks nr 2/2020 z 09.10.2020),
- 16 aneksów dotyczyło wyposażenia lub doposażenia punktów w meble lub urządzenia np. stół, komputer, skaner, monitor, drukarka, telefon lub zasilacz awaryjny UPS (Brenna aneks nr 2/2019 z 23.12.2019, Chybie aneks nr 1/2019 z 23.12.2019, Goleszów aneks nr 1/2019 z 16.04.2019, aneks nr 2/2019 z 23.12.2019, aneks nr 3/2019 z 10.08.2020, Hażlach aneks nr 1/2019 z 23.12.2019, aneks nr 2/2020 z 09.10.2020, Istebna aneks nr 1/2020 z 02.01.2020, Skoczów aneks nr 1/2019 z 23.12.2019, Wisła aneks nr 2/2019 z 23.12.2019, Zebrzydowice aneks nr 1/2019 z 16.04.2019, aneks nr 2/2019 z 23.12.2019, aneks nr 3/2020 z 10.08.2020, ZZOZ Cieszyn aneks nr 1/2019 z 16.04.2019, aneks nr 2/2019 z 23.12.2019, aneks nr 3/2020 z 10.08.2020),
- 2 aneksy dotyczyły zmiany dni lub godzin dyżurów punktu (Hażlach aneks nr 2/2020 z 09.10.2020, Wisła aneks nr 1/2019 z 01.10.2019),
- 1 aneks dotyczył wyznaczenia specjalizacji nieodpłatna mediacja (ZZOZ Cieszyn aneks nr 2/2019 z 23.12.2019).

¹ Pojedynczy aneks mógł dotyczyć więcej niż jednej zmiany.

Określone we wszystkich porozumieniach adresy punktów i harmonogramy dyżurów zostały prawidłowo ujęte w zał. 1 *Harmonogram pracy punktów (...)* do umowy nr 5/2020/NPP. Dokonana aneksem nr 2/2020 z 9 października 2020 r. do porozumienia z gminą Hażlach zmiana lokalizacji punktu przy ul. Głównej 57 oraz dni i godzin dyżurów, zgodnie z postanowieniami aneksu, wchodziła w życie dopiero od 1 stycznia 2021 r.

Osoby odpowiedzialne za Nieprawidłowości nie stwierdzono.

wykonywania zadań z danego zakresu kontroli w przypadku stwierdzonych nieprawidłowości:

Zespół kontrolujący zaleca natomiast ściśle i w pełnym zakresie przestrzeganie zapisów art. 9 ust. 1 ustawy npp, tj. zawieranie porozumień – jeśli uznano je za konieczne – wyłącznie z gminami.

B. Obszar kontroli: Współpraca z organizacjami pozarządowymi

Ocena częściowa obszaru: Działania podejmowane przez jednostkę w przedmiotowym zakresie pod względem kryterium legalności i rzetelności – ocena pozytywna pomimo uchybień.

Komórka wykonująca zadania z obszaru objętego kontrolą: Wydział Organizacyjny, Starostwo Powiatowe w Cieszynie

Ustalenia stanowiące podstawę do oceny: W celu powierzenia organizacjom pozarządowym realizacji w 2020 r. części zadań wynikających z ustawy npp zarząd powiatu cieszyńskiego podjął następujące uchwały:

- nr 271/ZP/VI/19 z dnia 24 października 2019 r. w sprawie ogłoszenia otwartego konkursu ofert na powierzenie realizacji zadania publicznego Powiatu Cieszyńskiego pt. „Prowadzenie punktu przeznaczonego na udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej usytuowanego na terenie gminy Cieszyn”,
- nr 272/ZP/VI/19 z dnia 24 października 2019 r. w sprawie ogłoszenia otwartego konkursu ofert na powierzenie realizacji zadania publicznego Powiatu Cieszyńskiego pt. „Prowadzenie punktu przeznaczonego na udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej i mediacji oraz edukacji prawnej usytuowanego na terenie gminy Zebrzydowice”,
- nr 273/ZP/VI/19 z dnia 24 października 2019 r. w sprawie ogłoszenia otwartego konkursu ofert na powierzenie realizacji zadania publicznego Powiatu Cieszyńskiego polegającego na prowadzeniu punktu przeznaczonego na świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej lub prowadzeniu punktu

przeznaczonego na udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej usytuowanego na terenie gminy Chybie,

- nr 274/ZP/VI/19 z dnia 24 października 2019 r. w sprawie ogłoszenia otwartego konkursu ofert na powierzenie realizacji zadania publicznego Powiatu Cieszyńskiego polegającego na prowadzeniu punktu przeznaczonego na świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej lub prowadzeniu punktu przeznaczonego na udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej usytuowanego na terenie gminy Hażlach.

Powyższe zarządzenia wypełniały przepisy art. 11 ust. 1 i 1c ustawy npp, tj. z ogólnej liczby punktów do uruchomienia w powiecie cieszyńskim w 2020 r. wynoszącej 7, konkursy przewidywały powierzenie organizacjom pozarządowym prowadzenia 4 punktów, w tym:

- 2 punktów udzielających nieodpłatnej pomocy prawnej w gminach Cieszyn i Zebrzydowice (uchwały nr 271/ZP/VI/19 i 272/ZP/VI/19).
- 2 punktów świadczących nieodpłatne poradnictwo obywatelskie lub udzielających nieodpłatnej pomocy prawnej w gminach Chybie i Hażlach (uchwały nr 273/ZP/VI/19 i 274/ZP/VI/179).

Warunki konkursu wskazywały przewidywaną lokalizację punktów:

- Cieszyn, ul. Bielska 4 (dyżury: poniedziałek – piątek),
- Chybie, ul. Bielska 79 (dyżury: poniedziałek – piątek),
- Hażlach, ul. Główna 57 (dyżury: poniedziałek, wtorek, czwartek) oraz Pogwizdów, ul. Katowicka 5 (dyżury: środa, piątek),
- Zebrzydowice, ul. Ks. A. Janusza 6 (dyżury: poniedziałek – piątek).

wraz z harmonogramami dyżurów.

Warunki konkursów na prowadzenie punktów w gminach Chybie i Hażlach, gdzie przewidziano dyżury nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, dopuszczały możliwość składania ofert w zakresie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego lub nieodpłatnej pomocy prawnej.

Informacja o ogłoszeniach konkursów ofert została zamieszczona w Biuletynie Informacji Publicznej (www.bip.powiat.cieszyn.pl), na stronie internetowej starostwa (www.powiat.cieszyn.pl) oraz na tablicy ogłoszeń w siedzibie starostwa – zgodnie z art. 13 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. 2003 Nr 96 poz. 873 ze zm.; dalej: ustawa dppw).

Okres składania ofert trwał od 25 października do 15 listopada 2019 r., tj. wynosił 21 dni kalendarzowych – zgodnie z art. 13 ust. 1 ustawy dppw.

Pismem z dnia 25 października 2019 r. (znak: WO.5330.2.17.2019, wpływ do ŚIUW 26.10.2019 r.) sekretarz powiatu cieszyńskiego zwrócił się do wojewody śląskiego, czy na podstawie art. 11 ust. 2 ustawy npp planowany jest udział przedstawiciela wojewody w pracach komisji konkursowej. Pismem z dnia 28 października 2019 r. (znak: RWIX.805.22.5.2019) wojewoda śląski poinformował sekretarza powiatu cieszyńskiego, że udział jego przedstawiciela nie jest planowany.

Uchwałą nr 286/52/19 z dnia 13 listopada 2019 r. zarząd powiatu cieszyńskiego powołał komisję do oceny ofert złożonych we wszystkich czterech konkursach. Jak wynika z protokołu posiedzenia komisji z dnia 25 listopada 2019 r. w konkursach złożonych zostało łącznie 6 ofert, w tym 5 ofert na udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej i 1 oferta na świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego. Do etapu oceny merytorycznej komisja zakwalifikowała 5 ofert – wszystkie dotyczące nieodpłatnej pomocy prawnej² – po czym zarekomendowała zarządowi powiatu powierzenie prowadzenia punktów organizacjom, których oferty uzyskały najwyższy wynik.

W dniu 28 listopada 2019 r., tj. przed upływem terminu, o którym mowa w art. 11 ust. 12 pkt 1 ustawy npp, zarząd powiatu cieszyńskiego, na podstawie rekomendacji komisji konkursowej podjął uchwały:

- nr 297/ZP/VI/19 dotyczącą powierzenia Stowarzyszeniu na Rzecz Integracji Trianon PL z siedzibą w Cieszynie prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej w Cieszynie, ul. Bielska 4,
- nr 298/ZP/VI/19 dotyczącą powierzenia Stowarzyszeniu Sursum Corda z siedzibą w Nowym Sączu prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej w Zebrzydowicach, ul. Ks. A. Janusza 6,
- nr 299/ZP/VI/19 dotyczącą powierzenia Stowarzyszeniu na Rzecz Integracji Trianon PL z siedzibą w Cieszynie prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej w Chybiu, ul. Bielska 79,
- nr 300/ZP/VI/19 dotyczącą powierzenia Stowarzyszeniu na Rzecz Integracji Trianon PL z siedzibą w Cieszynie prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej w Hażlachu, ul. Główna 57, oraz Pogwizdowie, ul. Katowicka 5.

Wyniki konkursu ofert zostały niezwłocznie (29 listopada 2019 r.) ogłoszone w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie internetowej

² Jedyna oferta dotycząca nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego nie zawierała wszystkich wymaganych załączników i została odrzucona na etapie oceny formalnej.

starostwa oraz na tablicy ogłoszeń w siedzibie starostwa – zgodnie z art. 15 ust. 2j ustawy dppw.

W dniu 23 grudnia 2019 r. zarząd powiatu cieszyńskiego zawarł ze Stowarzyszeniem na Rzecz Integracji Trianon PL:

- umowę nr WO.032.443.2019 na prowadzenie punktu nieodpłatnej pomocy prawnej w gminie Chybie w 2020 r.,
- umowę nr WO.032.444.2019 na prowadzenie punktu nieodpłatnej pomocy prawnej w gminie Hażlach w 2020 r.,
- umowę nr WO.032.446.2019 na prowadzenie punktu nieodpłatnej pomocy prawnej w gminie Cieszyn w 2020 r.,

W tym samym dniu zarząd powiatu cieszyńskiego zawarł ze Stowarzyszeniem Sursum Corda:

- umowę nr WO.032.445.2019 na prowadzenie punktu nieodpłatnej pomocy prawnej w gminie Zebrzydowice w 2020 r.

W dniu zawierania powyższych umów Stowarzyszenie na Rzecz Integracji Trianon PL oraz Stowarzyszenie Sursum Corda pozostawały wpisane na listę wojewody śląskiego, o której mowa w art. 11d ust. 1 ustawy npp, w zakresie nieodpłatnej pomocy prawnej (odpowiednio: decyzja nr NPP/3/2019 z dnia 6 sierpnia 2019 r. oraz decyzja nr NPP/5/2019 z dnia 19 września 2019 r.).

Wartość zadania publicznego objętego każdą z umów ustalono na 63.525,00 zł, w tym 3.465,00 zł na realizację zadań z zakresu edukacji prawnej. Wartość zadania została wyliczona zgodnie z podziałem środków dotacji określonym w art. 20 ust.1-4 ustawy npp, z uwzględnieniem prawidłowej wysokości kwoty bazowej na 2020 r. (5.500,00 zł), mnożnika wynikającego z liczby mieszkańców powiatu cieszyńskiego (7) oraz okresu realizacji zadania (12 miesięcy).

Zgodnie z art. 11 ust. 7 ustawy npp we wszystkich umowach zawarto postanowienia wymagane w art. 6 ust. 2 pkt 1, 1a, 3–5 i 6a ustawy npp, a w umowie na prowadzenie punktu w Cieszynie także pkt. 6b ze względu na określenie specjalizacji dyżurów poświęconych nieodpłatnej mediacji (czwartki, 15:00 – 19:00), tj.:

- wskazanie miejsca i czasu udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej,
- informację o możliwości wydłużenia, na żądanie starosty, czasu trwania dyżuru bez zwiększenia wynagrodzenia,
- określenie sposobu korzystania z lokalu, w którym będzie usytuowany punkt,

- wskazanie niezbędnych urządzeń technicznych, w tym zapewniających dostęp do bazy aktów prawnych umożliwiający udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej,
- zasady zapewniania dostępu do bazy aktów prawnych umożliwiającego udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej,
- sposób organizowania w punkcie spotkania z mediatorem, o którym mowa w art. 8 ust. 12 pkt 1.

Zespół kontrolujący stwierdza natomiast, że w umowie nr WO.032.445.2019 ze Stowarzyszeniem Sursum Corda nie zawarto zapisów przewidujących możliwość zastępstw osób wyznaczonych do pełnienia dyżurów, a w przypadku umów nr WO.032.443.2019, WO.032.444.2019 i WO.032.446.2019 ze Stowarzyszeniem na Rzecz Integracji Trianon PL, pomimo wskazania osób mających pełnić zastępstwa, nie określono zasad ich zapewniania (art. 6 ust. 2 pkt 6 ustawy npp).

Zgodnie z art. 11 ust. 7 zdanie drugie ustawy npp obu zleceńbiiorcom powierzono także realizację zadań z zakresu edukacji prawnej.

Wszystkie cztery umowy zostały zawarte na okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2020 r. i nie zostały przez żadną ze stron rozwiązane przed terminem. W trakcie 2020 r. strony zgodziły się natomiast na wprowadzenie zmian do każdej z czterech umów poprzez podpisanie poniższych aneksów:

- nr 1/2020 z dnia 17 kwietnia 2020 r. (4 szt.) – dotyczyły korekty błędu oczywistego i wydłużenia terminu złożenia sprawozdań częściowych przez zleceńbiorców,
- nr 2/2020 z dnia 21 września 2020 r. (4 szt.) – dotyczyły uznania aktualizacji ofert zleceńbiorców za integralną część umów.

Osoby odpowiedzialne za wykonywanie zadań z danego zakresu kontroli w przypadku stwierdzonych nieprawidłowości:

Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Zespół kontrolujący zaleca także ściśle i w pełnym zakresie przestrzeganie zapisów art. 11 ust. 7 ustawy npp, tj. zawieranie w umowach z organizacjami pozarządowymi na prowadzenie punktów nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego zapisów określonych w art. 6 ust. 2 pkt 1 i 3–6b ustawy npp.

C. Obszar kontroli: Porozumienia z ORA, OiRP

Ocena częściowa obszaru: Działania podejmowane przez jednostkę w przedmiotowym zakresie pod względem kryterium legalności i rzetelności – ocena pozytywna pomimo uchybień.

Komórka wykonująca zadania z obszaru objętego kontrolą: Wydział Organizacyjny, Starostwo Powiatowe w Cieszynie

Ustalenia stanowiące podstawę do oceny: Na podstawie art. 10 ust. 1 ustawy npp powiat cieszyński zawarł w dniu 28 października 2019 r. następujące porozumienia w sprawie udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej w 2020 r.:

- nr WO.031.1.7.2019 z Radą Okręgowej Izby Radców Prawnych w Katowicach,
- nr WO.031.1.8.2019 z Izbą Adwokacką w Bielsku Białej (reprezentowaną przez dziekana Okręgowej Rady Adwokackiej w Bielsku-Białej).

W obu porozumieniach strony zawarły część postanowień wymaganych w art. 10 ust. 1 ustawy npp, tj.:

- zobowiązanie Okręgowej Rady Adwokackiej w Bielsku-Białej oraz Rady Okręgowej Izby Radców Prawnych w Katowicach do imiennego wskazania adwokatów lub radców prawnych oraz ich zastępców (pkt 2 artykułu jw.),
- zasady wynagradzania adwokatów i radców prawnych udzielających nieodpłatnej pomocy prawnej (pkt 3),

Zespół kontrolujący stwierdza natomiast, że w obu porozumieniach nie określono liczby adwokatów i radców prawnych, którzy będą udzielać nieodpłatnej pomocy prawnej na obszarze powiatu, czego wymaga art. 10 ust. 1 pkt 1 ustawy npp (aczkolwiek zapewniono równomierny udział adwokatów i radców prawnych w wykonywaniu zadania poprzez równy podział długości dyżurów w 3 punktach przewidzianych do prowadzenia przez oba samorządy prawnicze).

W każdym z porozumień zawarto adresy punktów, w których funkcjonować miały punkty nieodpłatnej pomocy prawnej, tj.:

- Golezów, ul. Cieszyńska 29 (dyżury radców prawnych) oraz Górki Małe, gmina Brenna, ul. Zalesie 3 (dyżury adwokatów),
- Skoczów, ul. Mickiewicza 9 (dyżury radców prawnych),
- Wisła, pl. B. Hoffa 3 oraz Istebna 550 (dyżury adwokatów).

oraz harmonogramy dyżurów w tych punktach (dni tygodnia i godziny).

Zgodnie z art. 10 ust. 3 ustawy npp powiat cieszyński poinformował wojewodę śląskiego o zawarciu porozumień z Izbą Adwokacką w Bielsku-Białej oraz Radą Okręgową Izby Radców Prawnych w Katowicach (pismo nr WO.5330.2.20.2019 z dn. 19 listopada 2019 r.), **jednakże w ocenie zespołu kontrolującego nie uczynił tego „niezwłocznie”, lecz po upływie 3 tygodni.**

Pismem nr 753/19 z dnia 8 listopada 2019 r. dziekan Okręgowej Rady Adwokackiej w Bielsku-Białej przekazał staroście cieszyńskiemu imienną listę adwokatów, wraz z zastępcami, do pełnienia dyżurów nieodpłatnej pomocy prawnej w punktach w gminach Brenna, Wisła i Istebna.

Pismem nr OIRP/631/2019 z dnia 20 listopada 2019 r. dziekan Okręgowej Izby Radców Prawnych w Katowicach przekazał staroście cieszyńskiemu imienną listę radców prawnych do pełnienia dyżurów nieodpłatnej pomocy prawnej w punktach w gminach Skoczów i Goleśzów. Ustalono, że wyznaczeni radcowie będą zastępować siebie wzajemnie.

Na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy npp oraz zgodnie z porozumieniem nr WO.031.1.8.2019 powiat cieszyński zawarł w dniu 23 grudnia 2019 r. umowy na udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej w 2020 r. z 6 adwokatami wskazanymi przez Izbę Adwokacką w Bielsku-Białej.

Podobnie, na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy npp oraz zgodnie z porozumieniem nr WO.031.1.7.2019 powiat cieszyński zawarł w dniu 23 grudnia 2019 r. umowy na udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej w 2020 r. z 7 radcami prawnymi wskazanymi przez Radę Okręgową Izby Radców Prawnych w Katowicach.

We wszystkich 13 umowach strony zawarły część postanowień wymaganych w art. 6 ust. 2 ustawy npp, tj.:

- wskazanie miejsca i czasu udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej (pkt 1)
- informację o możliwości wydłużenia, na żądanie starosty, czasu trwania dyżurów w przypadkach określonych w art. 8 ust. 6 ustawy npp, bez zwiększenia wynagrodzenia (pkt 1a),
- określenie wynagrodzenia za udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej (pkt 2),
- określenie sposobu korzystania z lokalu, w którym będzie usytuowany punkt (pkt 3),
- wskazanie niezbędnych urządzeń technicznych (pkt 4),

- zasady zapewniania dostępu do bazy aktów prawnych umożliwiającego udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej (pkt 5);
- zasady zapewniania przez adwokata lub radcę prawnego zastępstwa w przypadku, gdy nie będzie on w stanie osobiście udzielać nieodpłatnej pomocy prawnej (pkt 6),
- zasady rozwiązania umowy (pkt 7).

Ze względu na nieokreślenie przez starostę cieszyńskiego specjalizacji dyżurów w punktach przewidzianych do prowadzenia przez oba samorządy prawnicze, we wszystkich umowach z adwokatami i radcami prawnymi pominięto zapisy wymagane w art. 6 ust. 2 pkt 6b ustawy npp.

Osoby odpowiedzialne za wykonywanie zadań z danego zakresu kontroli w przypadku stwierdzonych nieprawidłowości:

Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Zespół kontrolujący zaleca natomiast:

- **określanie w porozumieniach z Okręgową Radą Adwokacką i Radą Okręgowej Izby Radców Prawnych liczby adwokatów i radców prawnych mających udzielać nieodpłatnej pomocy prawnej przy zapewnieniu równomiernego udziału wymienionych samorządów prawniczych w wykonywaniu zadania (art. 10 ust. 1 pkt 1 ustawy npp),**
- **niezwłoczne informowanie wojewody śląskiego o zawarciu porozumień z Okręgową Radą Adwokacką i Radą Okręgowej Izby Radców Prawnych (art. 10 ust. 3 ustawy npp).**

D. Obszar kontroli: Kontrole

Ocena częściowa obszaru: Działania podejmowane przez jednostkę w przedmiotowym zakresie pod względem kryterium legalności i rzetelności – ocena pozytywna.

Komórka wykonująca zadania z obszaru objętego kontrolą: Wydział Organizacyjny, Starostwo Powiatowe w Cieszynie

Ustalenia stanowiące podstawę do oceny: Wykonywanie kontroli przez starostę

Zgodnie z art. 11 ust. 8 i 8a ustawy npp starosta cieszyński zobowiązany był do kontrolowania wykonywania umów przez organizacje pozarządowe na zasadach określonych w art. 17 i 34 ust. 1 ustawy dppw. Bliższe zasady takich kontroli zostały uregulowane w § 7 umów zawartych pomiędzy powiatem cieszyńskim a Stowarzyszeniem Sursum Corda (nr WO.032.445.2019) oraz Stowarzyszeniem na Rzecz Integracji Trianon PL (nr WO.032.443.2019, WO.032.444.2019 i WO.032.446.2019).

Z dokumentacji przedstawionej zespołowi kontrolującemu oraz pism nr WO.5330.2.11.2021 z dnia 9 listopada 2021 r. i nr WO.5330.2.11.2021 z dnia 16 listopada 2021 r. z załącznikami) wynika, że upoważniony pracownik starostwa odbywał w miesiącach styczeń i luty 2020 r. wizyty w punktach w celu m.in. kontroli obecności prawników na dyżurze i kompletności informacji wywieszonych na tablicach ogłoszeń w punktach. Wizyty dokumentowane były raportami. W kolejnych miesiącach (marzec-grudzień 2020 r.), w czasie funkcjonowania punktów w sposób zdalny, pracownik starostwa sporządzał codzienne raporty elektroniczne czasu załogowania prawników w systemie *Obsługa NPP-NPO*. Ponadto, kontroli podlegała jakość świadczonej pomocy prawnej poprzez zbieranie opinii w drodze kontaktu telefonicznego z mieszkańcami, którzy otrzymali pomoc. Rozmowy dokumentowane były notatkami służbowymi. Kontrole potwierdziły prawidłowy przebieg realizacji zadania.

Pracownicy Starostwa Powiatowego w Cieszynie przeprowadzili także kontrole zdalne obu organizacji pozarządowych udzielających nieodpłatnej pomocy prawnej.

Kontrola zdalna realizacji zadań wynikających z ustawy npp przeprowadzona w Stowarzyszeniu na Rzecz Integracji Trianon PL, w tym w punkcie prowadzonym przez organizację w gminie Cieszyn, za okres styczeń-czerwiec 2020 r. wykazała brak realizacji przez stowarzyszenie działań z zakresu edukacji prawnej w I półroczu 2020 r. (protokół nr SK.1711.6.2020 z dnia 13 października 2020 r.). W wyniku kontroli zalecono stowarzyszeniu systematyczne realizowanie w poszczególnych kwartałach obowiązywania umowy z powiatem cieszyńskim zadań z zakresu edukacji prawnej. Wyjaśnienia złożone przez stowarzyszenie zostały przyjęte. Stowarzyszenie zobowiązało się do realizacji zaleceń,

Kontrola zdalna realizacji zadań wynikających z ustawy npp przeprowadzona w Stowarzyszeniu Sursum Corda, w tym w punkcie prowadzonym przez organizację w gminie Zebrzydowice, za okres styczeń-czerwiec 2020 r. nie wykazała nieprawidłowości ani uchybień, w związku z czym odstąpiono od formułowania zaleceń pokontrolnych (protokół nr SK.1711.5.2020 z dnia 14 października 2020 r.).

Wykonywanie kontroli zewnętrznych na zadaniu

Z wyjaśnień udzielonych przez podmiot kontrolowany (pismo nr WO.5330.2.11.2021 z dnia 9 listopada 2021 r.) realizacja zadania nie była przedmiotem kontroli ze strony uprawnionych podmiotów zewnętrznych (np. Najwyższa Izba Kontroli)

Rozpatrywanie skarg na działanie punktów nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego

W związku z prowadzoną kontrolą ustalono, że do wojewody śląskiego nie wpłynęły skargi na działanie punktów nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego w powiecie cieszyńskim w 2020 r.

Także z oświadczenia podmiotu kontrolowanego (pismo nr WO.5330.2.11.2021 z dnia 9 listopada 2021 r.) wynika, że nie wpłynęły do niego skargi w powyższym zakresie i okresie.

Osoby odpowiedzialne za wykonywanie zadań z danego zakresu kontroli w przypadku stwierdzonych nieprawidłowości: Nieprawidłowości nie stwierdzono.

E. Obszar kontroli: Rozliczenie i ewidencja księgowa

Ocena częściowa obszaru: Działania podejmowane przez jednostkę w przedmiotowym zakresie pod względem kryterium legalności i rzetelności – ocena pozytywna.

Komórka wykonująca zadania z obszaru objętego kontrolą: Wydział Organizacyjny, Starostwo Powiatowe w Cieszynie
Wydział Finansowy, Starostwo Powiatowe w Cieszynie

Ustalenia stanowiące podstawę do oceny: Rozliczenie z wojewodą śląskim
W dniu 19 stycznia 2021 r., tj. z zachowaniem terminu, o którym mowa w § 5 ust. 1 umowy nr 5/2020/NPP, powiat cieszyński przekazał do wojewody śląskiego wypełnione załączniki nr 3a i 3b do umowy nr 5/2020/NPP stanowiące rozliczenie wykorzystania środków dotacji na realizację zadań określonych w ustawie npp w 2020 r.

Dodatkowo, na wniosek wojewody śląskiego, powiat cieszyński przekazał w dniu 23 lutego 2021 r. (oraz korektę w dniu 24 marca 2021 r.) szczegółowe zestawienie dowodów poniesienia wydatków na realizację zadania w 2020 r. Zestawienie sporządzono w podziale na:

- numer faktury,
- rachunku lub innego dokumentu księgowego o równoważnej wartości dowodowej,
- datę wystawienia faktury, rachunku lub innego dokumentu księgowego o równoważnej wartości,
- datę zapłaty,

- kategorię wydatków (A - przeznaczone na wynagrodzenia z tytułu umów zawartych z adwokatami, radcami prawnymi lub organizacjami pozarządowymi; B - przeznaczone na realizację zadań z zakresu edukacji prawnej z tytułu umów zawartych z organizacjami pozarządowymi; C - przeznaczone na pokrycie kosztów obsługi organizacyjno-technicznej zadania),
- kwotę dokumentu brutto,
- kwotę wydatków kwalifikowalnych poniesionych z budżetu państwa (dotacja).

Z przedstawionego zestawienia wynikały następujące kwoty wykorzystanych i niewykorzystanych środków dotacji:

kategoria wydatków	środki dotacji otrzymane	środki dotacji wykorzystane	środki dotacji do zwrotu
A	420 420,00 zł	420 410,04 zł	9,96 zł
B	13 860,00 zł	13 860,00 zł	-
C	27 720,00 zł	26 656,99 zł	1 063,01 zł
razem	462 000,00 zł	460 927,03 zł	1 072,97 zł

W dniu 12 stycznia 2021 r., tj. z zachowaniem terminu, o którym mowa w § 4 ust. 1 umowy nr 5/2020/NPP, powiat cieszyński dokonał zwrotu na rachunek wojewody śląskiego kwoty 1 072,97 zł jako niewykorzystanej części dotacji – zgodnie z przedstawionym rozliczeniem.

Z wyjaśnień udzielonych przez podmiot kontrolowany (pismo nr FS.033.1.47.2021 z dnia 16 listopada 2021 r.) w związku z realizacją zadania zleconego w 2020 r. nie uzyskano przychodów od środków otrzymanej dotacji celowej.

Rozliczenie z organizacjami pozarządowymi

W trakcie kontroli powiat cieszyński przekazał zespołowi kontrolującemu kopie sprawozdań z realizacji umów zawartych ze Stowarzyszeniem na Rzecz Integracji Trianon PL na prowadzenie punktów nieodpłatnej pomocy prawnej w 2020 r.:

- w gminie Chybie (umowa nr WO.032.443.2019),
- w gminie Hażlach (umowa nr WO.032.444.2019),
- w gminie Cieszyn (umowa nr WO.032.446.2019),

oraz umowy zawartej ze Stowarzyszeniem Sursum Corda na prowadzenie punktu nieodpłatnej pomocy prawnej w 2020 r. w gminie Zebrzydowice (umowa nr WO.032.445.2019).

Sprawozdania od obu stowarzyszeń wpłynęły do Starostwa Powiatowego w Cieszyń w dniu – odpowiednio – 29 i 28 stycznia 2021 r.

Z przedstawionego sprawozdania z realizacji umowy nr WO.032.443.2019 wynikało wykonanie dyżurów w punkcie w pełnym wymiarze godzin do realizacji w 2020 r. (1020 godzin – zgodnie z rozliczeniem przedstawionym wojewodzie śląskiemu) oraz następujące kwoty wykorzystanych i niewykorzystanych środków dotacji:

kategoria wydatków	środki dotacji otrzymane	środki dotacji wykorzystane	środki dotacji do zwrotu
A	60 060,00 zł	60 060,00 zł	0,00 zł
B	3 465,00 zł	3 465,00 zł	0,00 zł
C	nie dotyczy		
razem	63 525,00 zł	63 525,00 zł	0,00 zł

Sprawozdanie z realizacji umowy nr WO.032.443.2019 zostało zatwierdzone przez naczelnika komórki merytorycznej (Wydział Organizacyjny) w dniu 12 lutego 2021 r. w ramach przynależnych czynności służbowych. Dane wynikające ze sprawozdania przeniesiono prawidłowo do rozliczenia umowy nr 5/2020/NPP (załączniki 3a i 3b oraz oświadczenie o rozliczeniu realizacji zadania przez organizację pozarządową)

Z przedstawionego sprawozdania z realizacji umowy nr WO.032.444.2019 wynikało wykonanie dyżurów w punkcie w pełnym wymiarze godzin do realizacji w 2020 r. (1020 godzin – zgodnie z rozliczeniem przedstawionym wojewodzie śląskiemu) oraz następujące kwoty wykorzystanych i niewykorzystanych środków dotacji:

kategoria wydatków	środki dotacji otrzymane	środki dotacji wykorzystane	środki dotacji do zwrotu
A	60 060,00 zł	60 060,00 zł	0,00 zł
B	3 465,00 zł	3 465,00 zł	0,00 zł
C	nie dotyczy		
razem	63 525,00 zł	63 525,00 zł	0,00 zł

Z przedstawionego sprawozdania z realizacji umowy nr WO.032.446.2019 wynikało wykonanie dyżurów w punkcie w pełnym wymiarze godzin do realizacji w 2020 r. (1020 godzin – zgodnie z rozliczeniem przedstawionym wojewodzie śląskiemu) oraz następujące kwoty wykorzystanych i niewykorzystanych środków dotacji:

kategoria wydatków	środki dotacji otrzymane	środki dotacji wykorzystane	środki dotacji do zwrotu
--------------------	--------------------------	-----------------------------	--------------------------

A	60 060,00 zł	60 060,00 zł	0,00 zł
B	3 465,00 zł	3 465,00 zł	0,00 zł
C	nie dotyczy		
razem	63 525,00 zł	63 525,00 zł	0,00 zł

Z przedstawionego sprawozdania z realizacji umowy nr WO.032.445.2019 wynikało wykonanie dyżurów w punkcie w pełnym wymiarze godzin do realizacji w 2020 r. (1020 godzin – zgodnie z rozliczeniem przedstawionym wojewodzie śląskiemu) oraz następujące kwoty wykorzystanych i niewykorzystanych środków dotacji:

kategoria wydatków	środki dotacji otrzymane	środki dotacji wykorzystane	środki dotacji do zwrotu
A	60 060,00 zł	60 060,00 zł	0,00 zł
B	3 465,00 zł	3 465,00 zł	0,00 zł
C	nie dotyczy		
razem	63 525,00 zł	63 525,00 zł	0,00 zł

Wszystkie cztery sprawozdania zostały zatwierdzone przez naczelnika komórki merytorycznej (Wydział Organizacyjny) w dniu 12 lutego 2021 r. w ramach przynależnych czynności służbowych. Dane wynikające ze sprawozdań przeniesiono prawidłowo do rozliczenia umowy nr 5/2020/NPP (załączniki 3a i 3b oraz oświadczenia o rozliczeniu realizacji zadania przez organizację pozarządową) przekazanych przez starostę cieszyńskiego do wojewody śląskiego.

Wyodrębniona ewidencja księgowa

Zgodnie z art. 152 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, powiat cieszyński jako jednostka samorządu terytorialnego, której została udzielona dotacja celowa na podstawie umowy nr 5/2020/NPP, zobowiązany był do prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej środków otrzymanych z dotacji oraz wydatków dokonywanych z tych środków. Obowiązek ten został również ujęty w § 3 pkt 4 umowy nr 5/2020/NPP.

Ewidencja księgowa operacji związanych z realizacją zadań wynikających z ustawy npp prowadzona była zgodnie z załącznikiem nr 1 do Zarządzenia nr WO.120.6.2018 Starosty Cieszyńskiego z dnia 23 stycznia 2018 r. pn. *Zasady polityki rachunkowości prowadzonej w Starostwie Powiatowym w Cieszynie*. W zakresie wyodrębnionej ewidencji zastosowanie miały w szczególności zapisy:

- dotyczące tworzenia ksiąg pomocniczych (kont analitycznych) jako zapisów uszczegóławiających dla niektórych kont księgi głównej, zapewniających ujmowanie operacji gospodarczych wg rodzaju

wydatków i przyczyn oraz dostarczających danych dla celów sprawozdawczości (§ 2 ust. 7),

- zasad tworzenia kont analitycznych do niektórych kont syntetycznych (załączniki nr 4 i 5 do *Zasad polityki rachunkowości prowadzonej w Starostwie Powiatowym w Cieszynie*).

Przedstawione zespołowi kontrolującemu wyciągi obrotów i sald na kontach analitycznych oraz wyjaśnienia (pismo nr FS.033.1.47.2021 z dnia 16 listopada 2021 r.) potwierdzają, że podmiot kontrolowany księgował operacje związane z realizacją zadań wynikających z ustawy npp w ramach klasyfikacji budżetowej dział 755 *Wymiar sprawiedliwości* i rozdział 75515 *Nieodpłatna pomoc prawna* na wyodrębnionych kontach analitycznych:

- wpływy dotacji z wykorzystaniem kont 1330001 *Rachunek BP Getin 68...0029 dotacje* oraz 9010102 *Dochody powiatu zlecone* 211, 216, 641 Z,
- wydatki z wykorzystaniem kont 2241 *Rozliczenie dotacji* (analitycznie dla każdego kontrahenta) i 13047 *Rachunek bankowy dotacje*.

Biorąc pod uwagę przedstawione wyjaśnienia oraz przykładowe zestawienia obrotów i sald ksiąg pomocniczych (analityka) z systemu księgowego zespół kontrolujący stwierdza, że powiat cieszyński prowadził wyodrębnioną ewidencję księgową zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz umową nr 5/2020/NPP.

Osoby odpowiedzialne za wykonywania zadań z danego zakresu kontroli w przypadku stwierdzonych nieprawidłowości: Nieprawidłowości nie stwierdzono.

F. Obszar kontroli: Wydatki

Ocena częściowa obszaru: Działania podejmowane przez jednostkę w przedmiotowym zakresie pod względem kryterium legalności i rzetelności – ocena pozytywna, pomimo uchybień.

Komórka wykonująca zadania z obszaru objętego kontrolą: Wydział Organizacyjny, Starostwo Powiatowe w Cieszynie
Wydział Finansowy, Starostwo Powiatowe w Cieszynie

Ustalenia stanowiące podstawę do oceny: Na podstawie przedstawionego przez powiat cieszyński zestawienia dowodów poniesienia wydatków na realizację zadania w 2020 r. (patrz: obszar kontroli E) zespół kontrolujący dokonał wyboru celowego próby do

badania w wielkości ok. 5% populacji dokumentów księgowych w każdej z trzech kategorii wydatków (A, B i C). W wyniku wyboru badaniem szczegółowym objęto następujące dokumenty:

lp	nr dokumentu	kategoria wydatków	data wystaw.	data zapłaty	kwota brutto (zł)
1	Rachunek nr 1/2020	A	28.01.2020	19.02.2020 (wyn.netto) 04.03.2020 (ZUS) 18.03.2020 (US)	1 067,00
2	Rachunek nr 1	A	05.02.2020	19.02.2020 (wyn.netto) 04.03.2020 (ZUS) 18.03.2020 (US)	1 001,00
3	PK 0000000039 (koszty ubezpieczenia społecznego)	A	29.02.2020	04.03.2020	183,42
4	FV/017/2020	A	29.05.2020	22.06.2020	1 251,25
5	FV 6/06/2020	A	27.06.2020	09.07.2020	1 001,00
6	Rachunek nr 12/2020	A	07.12.2020	18.12.2020 (wyn.netto) 29.12.2020 (ZUS+US)	1 067,00
7	Rachunek nr 12	A	15.12.2020	18.12.2020 (wyn.netto) 29.12.2020 (ZUS+US)	1 001,00
8	FV FA/37/2020	A	18.12.2020	28.12.2020	1 001,00
9	FV 5/12/2020	A	14.12.2020	28.12.2020	1 251,25
10	PK 0000000486 (koszty ubezpieczenia społecznego)	A	29.12.2020	29.12.2020	183,42
11	Polecenie przelewu 12/2020/Cn	A	02.12.2020	16.12.2020	5 005,00
12	Polecenie przelewu 12/2020/Ch	B	02.12.2020	16.12.2020	288,75
13	Polecenie przelewu 12/2020/Ha	B	02.12.2020	16.12.2020	288,75
14	Polecenie przelewu 12/2020/Zb	B	02.12.2020	16.12.2020	288,75
15	FV 2969/11/2020	C	12.11.2020	24.11.2020	5 538,00

W trakcie kontroli potwierdzono, że dokumenty księgowe wymienione w poz. 1-2 i 5-9 zawierały wszystkie adnotacje księgowe wymagane w § 7 ust. 7 umowy nr 5/2020/NPP, a zobowiązania z nich wynikające zostały uregulowane (przedstawiono potwierdzenia przelewów).

Wchodzące w skład próby dokumenty księgowe z pozycji 3 i 10 stanowiły polecenia księgowania składek na ubezpieczenie społeczne wynikających z dokumentów z poz. 1 i 6.

W odniesieniu do transz dotacji przekazywanych organizacji pozarządowej (poz. 11-14) stwierdza się, że operacje te – – dokonywane były na podstawie pisemnych dyspozycji przekazania środków sporządzonych

poprzez kierownika merytorycznej komórki organizacyjnej (Wydział Organizacyjny) i skierowanych do komórki realizującej płatności (Wydział Finansowy). Dyspozycje, sporządzane były co miesiąc i odrębnie dla każdego z czterech punktów prowadzonych przez organizacje pozarządowe. Wchodzące w skład próby cztery dyspozycje zawierały prawidłowo obliczone kwoty miesięcznej transzy dotacji, tj. 5.293,75 zł, z czego 5.005,00 zł przypadało na wynagrodzenia osób wykonujących dyżury w punkcie (kategoria wydatków A), a 288,75 zł przeznaczone było na realizację zadań z zakresu edukacji prawnej (kategoria wydatków B). Transze dotacji przekazywane były terminowo. **Nie zawierają jednak wszystkich adnotacji księgowych wymaganych w § 7 ust. 7 umowy nr 5/2020/NPP, co zespół kontrolujący uznaje za uchybienie.**

Przedstawione do wglądu zespołowi kontrolującemu dokumenty księgowe wymienione w poz. 1-15 powyżej były zgodne co do numeru, daty wystawienia, daty zapłaty i kwoty brutto z przekazanym wojewodzie śląskiemu zestawieniem dowodów poniesienia wydatków, a także potwierdzeniami przelewów.

W trakcie kontroli zespół kontrolujący zwrócił się do podmiotu kontrolowanego o wyjaśnienie zasadności zakupu i trybu zamówienia komputera laptop marki Dell Vostro 5501 i drukarki atramentowej marki Canon Pixma TS705 wraz z akcesoriami w postaci tonerów (4 szt). myszy przewodowej Natec USB i torby na laptopa Boxer (faktura nr 2969/11/2020, poz. 15). Podstawą zwrócenia się o wyjaśnienia był fakt, że wydatek ten stanowił największą pod względem wartości pozycję w kategorii wydatków na obsługę organizacyjno-techniczną zadania (5.538,00 zł).

Zgodnie z wyjaśnieniami podmiotu kontrolowanego (pismo nr WO.5330.2.11.2021 z dn. 16 listopada 2021 r.) zakup komputera był podyktowany koniecznością wykonywania pracy, także w sposób zdalny, przez pracownika odpowiedzialnego za koordynację zadań realizowanych przez starostwo a wynikających z ustawy npp. Komputer został przyjęty na stan wyposażenia komórki merytorycznej (Wydział Organizacyjny). Zakup drukarki dokonany został natomiast celem zastąpienia innej drukarki, wycofanej z użytkowania ze względu na awaryjność. Drukarka została przyjęta na stan wyposażenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej zlokalizowanego w siedzibie Starostwa Powiatowego w Cieszynie przy ul. Bobreckiej 29.

Zakupu obu urządzeń oraz akcesoriów, o łącznej wartości 5.538,00 zł brutto, dokonano z pominięciem etapu zbierania ofert poprzez złożenie pisemnego zlecenia określającego warunki płatności i termin realizacji

(pismo nr WO.5330.2.10.2020 z dnia 6 listopada 2020 r.) – tj. zgodnie z § 4 ust. 1 pkt 2 *Regulaminu udzielania zamówień na dostawy, usługi i roboty budowlane o wartości nieprzekraczającej kwoty wskazanej w art. 4 pkt 8 ustawy Prawo zamówień publicznych* (załącznik nr 1 do Zarządzenia Starosty Cieszyńskiego nr WO.120.51.2017 z dnia 12 października 2017 r.)

Na podstawie przedstawionych wyjaśnień zespół kontrolujący stwierdza, że zakupu komputera i drukarki z akcesoriami dokonano w sposób celowy i oszczędny (zgodnie z § 3 pkt 7 umowy nr 5/2020/NPP) i nie wnosi uwag w tym zakresie.

Osoby odpowiedzialne za wykonywanie zadań z danego zakresu kontroli w przypadku stwierdzonych nieprawidłowości:	Nieprawidłowości nie stwierdzono. Zespół kontrolujący zaleca naniesienie wymaganych w § 7 ust. 7 umowy nr 5/2020/NPP elementów na wszystkich dokumentach księgowych przedstawionych wojewodzie śląskiemu do rozliczenia.
---	--

G. Obszar kontroli: Zmiany umowy

Ocena częściowa obszaru:	Działania podejmowane przez jednostkę w przedmiotowym zakresie pod względem kryterium legalności i rzetelności – brak oceny ze względu na brak działań w obszarze.
--------------------------	--

Komórka wykonująca zadania z obszaru objętego kontrolą:	Wydział Organizacyjny, Starostwo Powiatowe w Cieszynie
---	--

Ustalenia stanowiące podstawę do oceny:	W trakcie 2020 r. starosta cieszyński oraz wojewoda śląski nie dokonywali zmian w zakresie i sposobie realizacji zadania w postaci aneksu do umowy nr 5/2020/NPP.
---	---

Osoby odpowiedzialne za wykonywanie zadań z danego zakresu kontroli w przypadku stwierdzonych nieprawidłowości:	Brak oceny ze względu na brak działań w obszarze.
---	---

IV. Uwagi i zalecenia pokontrolne

Zalecenia pokontrolne:

1. Zaleca się zawieranie porozumień – jeśli uznano je za konieczne – wyłącznie z gminami.
2. Zaleca się ściśle i w pełnym zakresie przestrzeganie zapisów art. 11 ust. 7 ustawy npp, tj. zawieranie w umowach z organizacjami pozarządowymi na prowadzenie punktów nieodpłatnej pomocy

prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego zapisów określonych w art. 6 ust. 2 pkt 1 i 3–6b ustawy npp.

3. Zaleca się określanie w porozumieniach z Okręgową Radą Adwokacką i Radą Okręgowej Izby Radców Prawnych liczby adwokatów i radców prawnych mających udzielać nieodpłatnej pomocy prawnej przy zapewnieniu równomiernego udziału wymienionych samorządów prawniczych w wykonywaniu zadania (art. 10 ust. 1 pkt 1 ustawy npp).
4. Zaleca się niezwłoczne informowanie wojewody śląskiego o zawarciu porozumień z Okręgową Radą Adwokacką i Radą Okręgowej Izby Radców Prawnych (art. 10 ust. 3 ustawy npp),
5. Zaleca się wzmocnienie nadzoru nad pracownikami odpowiedzialnymi za opisywanie faktur, rachunków lub innych dokumentów księgowych o równoważnej wartości dowodowej w zakresie opisywania tych dokumentów zgodnie z umową zawartą na przekazanie dotacji celowej z budżetu państwa na finansowanie nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej.

V. Pouczenie

Oczekuję przedstawienia przez Pana, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu ich realizacji lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Kierownik jednostki kontrolującej

Z upoważnienia wojewody śląskiego

*Dorota Wójtowicz,
dyrektor Wydziału Rozwoju i Współpracy
Terytorialnej Śląskiego Urzędu
Wojewódzkiego w Katowicach
- podpisano elektronicznie -*